

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

18 iulie 2013

Limba și literatura maghiară maternă, limba și literatura română și universală pentru copii, metoda predării acestora, pedagogie preșcolară și elemente de psihologie a educației (educatoare/institutori/profesori pentru învățământul preșcolar)

VARIANTA 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.
- Subiectul al III-lea poate fi tratat fie în limba română, fie în limba maghiară.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. Értelmezze a következő verset!

15 pont

Juhász Gyula: *Magyar táj, magyar ecsettel*

*Kis sömlyék szélén tehenek legelnek,
Fakó sárgák a lompos alkonyatban,
A szürke fűzfák egyre komorabban
Guggolnak a bús víz holt ága mellett.*

*Távolba néznek és a puszta távol
Egy gramofon zenéjét hozza nékik,
Rikácsolón, rekedten iderémlik,
A pocsétában egy vén kácsa gázol.*

*Az alkonyat, a merengő festő fest:
Violára a lemenő felhőket
S a szürke fákra vérző aranyat ken,*

*Majd minden színét a Tiszának adja,
Ragyog, ragyog a búbanat iszapja.
(Magyar táj: így lát mélán egy magyar szem.)*

Értelmezésében vegye figyelembe a következő szempontokat:

- az szonett műfaji jellegzetességei
- a vizuális és auditív elemek szerepe a leírásban
- a tájleírás átminősülése a versben
- a vershelyzet, versbeszéd
- a verszárlat értelmezése

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

2. Határozza meg a következő szavak szófaját: *éneklő, után, egyszer, rólam, alig* **5 pont**
3. Ismertesse a műköltészeti mese jellemzőit Móricz Zsigmond verses állatmeséi alapján. **5 pont**
4. Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți la cerințele formulate **5 puncte**

„Prin vișini vântul în grădină,
Cătând culcuș mai bate-abia
Din aripi, și-n curând s-alină,
Iar roșul mac închide floarea,
Din ochi clipește-ncet cicoarea
Și-adoarme-apoi și ea.

Eu cred c-a obosit pădurea
Căci ziua-ntreag-a tot cântat
Și tace-acum gândind aiurea.
Sub dealuri amurgește zarea,
Se-ntunecă prin văi cărarea
Și-i umbră peste sat.”
(George Coșbuc – „Pastel”)

- a. Transcriți din textul dat, două cuvinte, care aparțin câmpului semantic al naturii.
b. Numiți câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: *dealuri, cărarea*
c. Menționați folosirea cratimei în structura: *clipește-ncet*
d. Precizați valoarea morfologică și funcția sintactică a cuvintelor subliniate din text.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Tervezze meg egy versfeldolgozás lépéseit 5-6 éves korosztálynak!
Figyeljen a következő szempontokra:

- a az életkori sajátosságokhoz igazodó versválasztásra
- a választott vers műfaji sajátosságaira
- a versfeldolgozás műveletsorára (menetére)

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Realizați un eseu de maximum o pagină, în care să prezentați *importanța jocului în formarea și dezvoltarea personalității copilului preșcolar*.

În elaborarea eseului veți avea în vedere următoarele aspecte:

- exprimarea unui punct de vedere propriu, argumentat, cu privire la importanța jocului în formarea și dezvoltarea personalității copilului preșcolar;
- prezentarea relației dintre joc – învățare – creație în cadrul procesului de formare și dezvoltare a personalității copilului preșcolar.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte** (câte 5 puncte pentru fiecare cerință/reper), iar pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

2. Prezențați, în maximum o pagină, *importanța procesului instructiv-educativ în grădiniță*, având în vedere următoarele aspecte:

- definirea conceptului de *proces instructiv-educativ în grădiniță*; **1 punct**
- descrierea a două caracteristici generale ale conceptului abordat; **6 puncte**
- prezentarea importanței caracteristicilor descrise în cadrul procesului instructiv-educativ în grădiniță. **3 puncte**

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul textului este la alegere. Pentru **redactarea** textului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).